

Domovská stránka>Vaše práva>Obete trestného činu>Odškodnenie>Ak sa môj nárok má posudzovať v tejto krajine

Ak sa môj nárok má posudzovať v tejto krajine

Za aký druh trestnej činnosti môžem získať odškodnenie?

Odškodnenie môžete získať, ak ste sa stali obeťou trestného činu s následkom **ťažkého ublíženia na zdraví, poškodenia funkcie telesného orgánu alebo poškodenia zdravia v každom prípade v trvaní viac než sedem dní**. Nie je podstatné či trestný čin bol úmyselný, alebo neúmyselný, násilný alebo nenásilný. Dôležité je, či mal taký účinok, ako sa uvádza vyššie.

Môžem získať odškodnenie, ak som príbuzný(-á) alebo závislá osoba obeť, ktorá zahynula v dôsledku trestného činu? Ktorí príbuzní alebo závislé osoby môžu získať odškodnenie?

Ak obeť trestného činu zomrela, môžete žiadať odškodnenie, ak obeť bola váš/vaša:

manžel/manželka alebo druh/družka,

rodič, starý rodič alebo praprarodič,

dieťa vrátane adoptovaného dieťaťa, vnúčaťa alebo prapravnúčaťa.

Nezáleží na to, či ste boli závislou osobou od obeť.

Môžem získať odškodnenie, ak som príbuzný(-á) alebo závislá osoba od obeť, ktorá prežila? Ktorí príbuzní alebo závislé osoby môžu v takomto prípade získať odškodnenie?

V takomto prípade je na odškodnenie oprávnená len obeť trestného činu.

Môžem získať odškodnenie, ak nie som štátnym príslušníkom krajiny EÚ?

Či získate odškodnenie nezávisí od vašej štátnej príslušnosti, ale od miesta vášho trvalého pobytu. Odškodnenie môžete získať, ak miesto vášho trvalého pobytu je v Poľsku alebo v inom členskom štáte EÚ.

Môžem žiadať o odškodnenie v tejto krajine, ak tu žijem alebo z tejto krajiny pochádzam (toto je krajina môjho bydliska alebo mojej štátnej príslušnosti) dokonca aj vtedy, ak bol trestný čin spáchaný v inej krajine EÚ? Môžem to vykonať namiesto toho, že budem žiadať o odškodnenie v krajine, kde bol trestný čin spáchaný? Ak áno, za akých podmienok?

O odškodnenie môžete požiadať poľský rozhodujúci orgán len vtedy, ak trestný čin bol spáchaný v Poľsku. Ak bol trestný čin spáchaný v inom členskom štáte EÚ, o odškodnenie môžete požiadať len v tomto štáte. Ak potrebujete pomoc, môžete sa obrátiť na krajskú prokuratúru (*Prokurator Okręgowy*) s právomocou v mieste vášho trvalého bydliska.

Musím najprv nahlásiť trestný čin polícii, aby som mohol(-la) žiadať o odškodnenie?

Trestný čin musí byť nahlásený polícii alebo prokuratúre, pretože kópia správy musí byť priložená k žiadosti o odškodnenie. Nemusíte to urobiť osobne.

Prokurátor, ktorý vykonáva prípravné konanie, vám pomôže pri získavaní odškodnenia. Pamätajte na to, že v prípadoch, keď nie je zistený páchateľ, vaša žiadosť bude dôveryhodnejšia, keď trestný čin oznámite.

Musím počkať na výsledok policajného vyšetrovania alebo trestného konania pred tým, ako budem môcť žiadať o odškodnenie?

Žiadosť o odškodnenie môžete podať pred ukončením konania prokuratúry (polície) alebo súdu. Rozhodnutie o priznaní odškodnenia môže byť prijaté pred ukončením trestného konania.

Musím najprv požadovať odškodnenie od páchatel'a – ak sa potvrdila jeho totožnosť?

Požadovanie odškodnenia od páchatel'a má zmysel len vtedy, ak je reálna šanca, že ho od neho dostanete. Ak páchatel' nie je schopný zaplatiť odškodnenie, môžete o odškodnenie požiadať bez potreby začať najprv konanie proti páchatel'ovi. V takom prípade budete musieť preukázať, že ste od páchatel'a nedostali odškodnenie. Môže k tomu dôjsť v prípade, keď páchatel' nevlastní žiadny majetok, alebo zostane vo väzení bez práce na dlhé roky.

Ak nebola zistená totožnosť páchatel'a alebo páchatel' nebol odsúdený, môžem napriek tomu žiadať o odškodnenie? Ak áno, aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti o odškodnenie?

Ste oprávnený na odškodnenie bez ohľadu na to, či bola zistená totožnosť páchatel'a, alebo či bol páchatel' odsúdený. V takom prípade by ste sa mali preukázať v konaní o náhrade škody, že incident, za ktorý žiadate odškodnenie, bol trestným činom.

Existuje lehota, v rámci ktorej musím podať žiadosť o odškodnenie?

Ak žiadate o odškodnenie, pamätajte na to, že musíte predložiť žiadosť do piatich rokov od dátumu trestného činu. Žiadosti predložené po uplynutí tejto lehoty sa nebudú posudzovať.

Na aké straty a výdavky sa vzťahuje odškodnenie?

Napríklad, bude sa odškodnenie vzťahovať na:

a) Pre obeť trestného činu:

– Fyzická (iná než psychická) ujma:

náklady na zdravotnú starostlivosť (lekárske ošetrovanie – ambulantná a nemocničná liečba, zotavenie) **áno**

dodatočné potreby alebo náklady, ktoré vznikli v dôsledku zranenia (t. j. starostlivosť a pomoc, dočasná a trvalá liečba, predĺžená doba štúdia, fyzioterapia, úprava domáceho prostredia, špeciálne pomôcky atď.) **áno**

trvalé následky zranenia (napr. invalidita a iné trvalé znevýhodnenie),

strata príjmu počas lekárskeho ošetrovania a po ňom (vrátane ušlej mzdy a straty zárobkovej schopnosti alebo nižšieho živobytia atď.) **áno**

strata príležitostí **nie**

výdavky spojené so súdnym konaním v súvislosti s činom, ktorý spôsobil škodu, akými sú napríklad právne poplatky, súdne trovy) **nie**

odškodnenie za odcudzený alebo poškodený osobný majetok **nie**

iné

– Psychická (nemajetková) ujma:

bolesť a utrpenie obeť **nie**

b) Pre oprávnené osoby alebo príbuzných obeť:

– Fyzická (iná než psychická) ujma:

náklady na pohreb, náklady na zdravotnú starostlivosť (napr. terapia pre rodinného príslušníka, ambulantná a nemocničná liečba, zotavenie) **áno**

strata živobytia alebo príležitostí **áno**

– Psychická (nemajetková) ujma:

bolest' a utrpenie príbuzných alebo oprávnených osôb/náhrada pre pozostalých, ak obeť zahynula nie

Vypláca sa odškodnenie jednou platbou alebo v mesačných splátkach?

Odškodnenie sa vypláca jednou platbou. Vypláca ho súd, ktorý vydal rozhodnutie o jeho priznaní, do jedného mesiaca odo dňa, keď sa toto rozhodnutie stane konečným.

Akým spôsobom by mohlo moje vlastné správanie v súvislosti s trestným činom, môj záznam v registri trestov alebo nedostatok spolupráce počas súdneho konania ovplyvniť pravdepodobnosť získania odškodného a/alebo jeho výšku?

Odškodnenie sa úmerne zníži, ak vaše správanie prispelo k trestnému činu.

Odškodnenie nezískate, ak ste boli účastníkom trestného činu, alebo ak ste súhlasili, že budete znášať jeho dôsledky.

Akým spôsobom by mohla moja finančná situácia ovplyvniť pravdepodobnosť získania odškodnenia a/alebo jeho výšku?

Vaša finančná situácia nie je relevantná na účely odškodnenia. Po preskúmaní vášho nároku sa hlavný dôraz bude klásť na zistenie, či môžete dostať odškodnenie od páchatela, sociálnej inštitúcie alebo na základe poisťnej zmluvy. Odškodnenie bude priznané, ak súd dospeje k záveru, že nezískate odškodné od niektorého z vyššie uvedených zdrojov.

Existujú akékoľvek iné kritériá, ktoré by mohli ovplyvniť moju pravdepodobnosť na získanie odškodnenia a/alebo jeho výšku?

Jedinou podmienkou pre priznanie odškodnenia je nemožnosť získať odškodnenie od páchatela, sociálnej inštitúcie alebo na základe poisťnej zmluvy.

Ako sa odškodnenie vypočíta?

Budete musieť preukázať, aké náklady vám vznikli v súvislosti s trestným činom. Ak chcete získať odškodné za ušľú mzdu, budete musieť predložiť doklad preukazujúci koľko ste zarobili. Náklady spojené s liečbou a zotavením, ako aj nákladmi na pohreb je najlepšie preukázať predložením faktúr. Ak nemáte faktúry, môžete požiadať, aby boli vypočítaní svedkovia alebo vymenovaní znalci.

Ak súd zistí, že vo vašom prípade nie je možné jednoznačne preukázať, že máte nárok na sumu, ktorú požadujete, môže priznať sumu, ktorú považuje za vhodnú, po zvážení všetkých okolností.

Existuje minimálna/maximálna výška odškodnenia, ktoré je možné priznať?

Náhrada nemôže byť vyššia ako 25 000 PLN alebo 60 000 PLN, ak obeť zomrela. Neexistujú žiadne ustanovenia určujúce minimálnu výšku odškodnenia.

Očakáva sa odo mňa uvedenie výšky odškodnenia vo formulári žiadosti o odškodnenie? Ak áno, dostanem pokyny na výpočet jeho výšky alebo v súvislosti s jeho inými aspektmi?

Áno, musíte uviesť požadovanú sumu vo formulári žiadosti. Neexistujú žiadne osobitné pokyny, určité informácie sa však uvádzajú v časti „Ako sa odškodnenie vypočíta?“.

Ak dostanem odškodnenie za utrpenú stratu z iných zdrojov (napríklad od môjho zamestnávateľa alebo zo systému súkromného poistenia), odráta sa jeho výška z výšky odškodnenia, ktoré mi vyplatí tento orgán/subjekt?

Ak ste dostali finančné prostriedky – od páchatela, sociálnej inštitúcie, alebo na základe poisťnej zmluvy – na pokrytie nákladov na pohreb, straty príjmu alebo iných zdrojov na živobytie (napr. výživné) alebo na náklady spojené s liečbou a zotavením, súd ich odpočíta od vášho odškodnenia.

Môžem získať preddavok odškodnenia? Ak áno, za akých podmienok?

Pred preskúmaním žiadosti môžete požiadať o určitú sumu (zábezpeka) na pokrytie nevyhnutných nákladov spojených s liečbou a zotavením alebo nákladov na pohreb. Túto žiadosť môžete podať ešte pred predložením žiadosti o odškodnenie alebo spolu s touto žiadosťou.

Môžem získať doplnkové alebo dodatočné odškodnenie (napr. v nadväznosti na zmenenú situáciu alebo zhoršenie zdravotného stavu atď.) po vydaní hlavného rozhodnutia?

Odškodnenie sa spravidla poskytuje jednorázovo.

Aké podporné dokumenty musím predložiť spolu s mojou žiadosťou o odškodnenie?

Potrebné je, aby ste k žiadosti o odškodnenie priložili: kópiu správy o trestnom čine, kópie rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (napr. rozhodnutie o zastavení trestného konania), kópie lekárskeho potvrdení alebo znaleckých posudkov o poškodení zdravia, faktúry a iné dokumenty potvrdzujúce informácie uvedené v žiadosti.

Ak žiadate odškodnenie za smrť najbližšieho príbuzného, potrebné je, aby ste priložili jeho úmrtný list a dokumenty potvrdzujúce vzťah medzi vami a zosnulým (napr. rodný list alebo sobášny list). Ak bola osoba vašim druhom/vašou družkou, mali by ste priložiť vyhlásenie podliehajúce trestnej zodpovednosti, že ste žili spolu.

Keď sa žiadosť prijme a spracuje, je potrebné uhradiť správne alebo iné poplatky?

Ak požadujete odškodnenie, budete úplne oslobodený(-á) od súdnych trov. To znamená, že nebudete znášať náklady spojené s podaním alebo preskúmaním žiadosti (napr. poplatky za znalecké posudky).

Ktorý orgán rozhoduje o žiadosti o odškodnenie (vo vnútroštátnych prípadoch)?

Vo vnútroštátnych prípadoch žiadosti o odškodnenie skúma okresný súd (*sąd rejonowy*) s právomocou v mieste vášho bydliska. Zvyčajne je to okresný súd so sídlom vo vašej lokalite alebo najbližšie k vašej lokalite.

Kam mám odoslať svoju žiadosť (vo vnútroštátnych prípadoch)?

Vo vnútroštátnych prípadoch by sa žiadosť mala poslať na adresu súdu, ktorý bude prípad skúmať.

Vyžaduje sa moja účasť na tomto konaní a/alebo v čase, kedy sa rozhoduje o mojom nároku?

Súd, ktorý skúma žiadosť, rozhodne, či je potrebné, aby ste boli prítomný(-á) na pojednávaní. Súd vás bude informovať, či je vaša prítomnosť povinná, keď vám oznámi dátum preskúmania žiadosti.

Ako dlho trvá (približne), kým orgán rozhodne o mojej žiadosti o odškodnenie?

Neexistuje žiadna lehota pre rozhodovanie o žiadostiach na odškodnenie. Ako dlho to bude trvať bude závisieť nielen od zložitosti prípadu a od toho, aké dôkazy musí rozhodujúci orgán prijať, ale aj od počtu prípadov, ktoré rozhodujúci orgán práve skúma.

Ak nie som spokojný(-á) s rozhodnutím orgánu, ako ho môžem napadnúť?

Ak nie ste spokojný(-á) s rozhodnutím súdu, môžete podať odvolanie na krajský súd (*sąd okręgowy*). Ak vás na súde nezastupuje právnik, dostanete informácie o tom, ako podať odvolanie.

Kde získam potrebné formuláre a iné informácie o tom, ako podať žiadosť?

Prokurátor, ktorý vykonáva prípravné konanie týkajúce sa trestného činu, za ktorý žiadate odškodnenie, vám poskytne potrebné informácie o odškodnení, poskytne vám formulár žiadosti a vysvetlí, ako ho vyplniť.

Existuje nejaká špeciálna linka pomoci alebo webová stránka, ktoré môžem využiť?

Základné informácie o odškodnení a formulár žiadosti sa nachádzajú na webovom sídle [ministerstva spravodlivosti](#).

Môžem získať právnu pomoc (pomoc od právника) pri podávaní žiadosti?

Právna pomoc sa poskytuje osobám, ktoré preukážu, že si nemôžu dovoliť právnik. Pamätajte: ak žiadate o odškodnenie, pomoc môžete očakávať od prokurátora, ktorý vykonáva prípravné konanie týkajúce sa trestného činu, za ktorý žiadate odškodnenie.

Existujú nejaké organizácie na podporu obeť, ktoré mi môžu pomôcť s podaním žiadosti o odškodnenie?

V Poľsku je to Fond na podporu obetí a postpenitenciárnu pomoc (*Fundusz jedna Pokrzywdzonym oraz jedna Postpenitencjarnej*), ktorý zhromažďuje finančné prostriedky pridelené na, okrem iného, pomoc obetiam trestných činov a ich najbližších príbuzných. Fond spravuje ministerstvo spravodlivosti. Podpora je organizovaná takým spôsobom, že správca fondu vyberá vo verejnej súťaži organizácie, ktorých ponuky považuje za najlepšie, a prizná im účelovo viazané subvencie na opatrenia pre obeť trestných činov. V každej provincii existuje spravidla aspoň jeden subjekt, ktorý poskytuje pomoc obetiam trestných činov.

Finančné prostriedky sa používajú na financovanie právnej, psychologickéj a materiálnej pomoci. Právna pomoc sa môže vzťahovať na pomoc pri požadovaní odškodnenia.

Ak chcete využiť pomoc, musíte kontaktovať mimovládnu organizáciu, ktorá už získala subvenciu z ministerstva spravodlivosti na tento účel a musíte preukázať, že ste obeťou trestného činu. Zoznam takýchto organizácií spolu s ich kontaktnými údajmi sa uvádza na webovom sídle [ministerstva spravodlivosti](#) v sekcii týkajúcej sa činností / podpory pre obeť trestných činov a podpory pre obeť trestných činov a ich najbližších príbuzných – zoznam subjektov a organizácií (kliknite na: [działalność / pomoc pokrzywdzonym przestępstwem / pomoc pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym – lista podmiotów i organizacji](#)).

Posledná aktualizácia: 11/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.